

1. juni 2016

Rettelsesblad til redegørelse af 23. maj 2016 om Arbejdstilsynets rolle og erhvervssygdomme på Siemens Wind Power A/S som følge af udsættelse for epoxy og isocyanater

I. Baggrund

Arbejdstilsynet fremsendte den 23. maj 2016 redegørelse om Arbejdstilsynets rolle og erhvervssygdomme på Siemens Wind Power A/S som følge af udsættelse for epoxy og isocyanater.

Efterfølgende er der fremkommet nye oplysninger i sagen, som betyder, at redegørelsen på visse punkter skal korrigeres i forhold til fakta og konklusioner.

Helt konkret vedrører det, hvilke oplysninger Arbejdstilsynet modtog i brev af 13. september, 23. oktober og 5. november 2007 fra Siemens Wind Power A/S vedrørende etablering af et arbejdsområde for overfladebehandling af forme i en lejet hal på Mølholmsvej.

Hidtil har Arbejdstilsynet lagt til grund, at man ikke har haft oplysninger om, at der skulle arbejdes med sprøjt påføring af et epoxyprodukt. Imidlertid har DR Nyheder den 27. maj 2016 dokumenteret, at der i mail af 5. november 2007 var vedlagt et sikkerhedsdatablad, hvoraf det fremgik, at der skulle sprøjte påføres med epoxy. Denne mail er ved en fejl ikke blevet journaliseret i Arbejdstilsynet.

II. Rettelser

Nedenfor er rettelser til redegørelsen ændringsmarkeret. Slettet tekst markeret med gennemstregning og ny tekst med rød tekst.

Ud fra de oplysninger, som den 29. maj 2016 er fremkommet med oplysninger om, informationer om brug af epoxyprodukter, som Arbejdstilsynet har modtaget i forbindelse med behandling af dispensationsansøgning fra SWP, bør følgende afsnit i Arbejdstilsynets redegørelse rettes:

1) I redegørelsens afsnit 3.4 på side 8 – 10 foretages følgende rettelser:

”3.4 Dispensationer

Redegørelsen viser, at der som udgangspunkt er sket en grundig vurdering af ansøgninger om dispensation fra sprøjteforbuddet fra SWP, herunder også de ansøgninger der er indgivet på vegne af underleverandører. Der er i afgørelserne blevet stillet en lang række vilkår for virksomheden som betingelse for dispensationen.

Redegørelsen viser generelt, at Arbejdstilsynet har lavet en grundig vurdering af dispensationsansøgningerne fra SWP, og at der er stillet en lang række skrappe krav som betingelse for dispensationerne. Men der har ikke været fulgt systematisk op på, om SWP har efterlevet kravene i dispensationer.

Det er derfor Arbejdstilsynet vurdering, at der er behov for at systematisere disse procedurer for opfølgning – særligt i forhold til ansøgning om fornyelse af dispensationerne. Det bemærkes dog, at ved de lejligheder, hvor der er registreret tilsynsbesøg, der vedrører opfølgning på dispensationen, er det blevet vurderet at dispensationernes vilkår er overholdt. Det gælder eksempelvis tilsynsbesøgene 1. november og 14. december 2013 på Mølholmsvej i Aalborg.

Arbejdstilsynet vil derfor sikre, at behandling af dispensationsansøgninger, herunder behandling af ansøgninger om fornyelse af dispensationer, behandles efter en fast procedure, som sikrer, at vilkår for den dispensation, der ønskes forlænget kontrolleres inden der træffes afgørelse om eventuel om ny dispensation og at anmeldte erhvervssygdomme indgår i vurderingen af, om en anmodning om dispensation kan imødekommes.

Redegørelsen viser imidlertid også, at der i ét tilfælde i november 2007 blev truffet en forkert afgørelse om dispensation på et ikke-fuldstående grundlag. Dispensationen blev givet efter bekendtgørelsen om arbejde med kodenummererede produkter. Dispensationen skulle rettelig være givet efter reglerne om arbejde med stoffer og materialer.

Arbejdstilsynet var oplyst om, at der skulle anvendes et epoxyholdigt produkt til sprøjtning. Disse oplysninger fremgik af en mail som Arbejdstilsynet modtager den 5. november 2007 Den pågældende mail og dens indhold er ikke blevet journaliseret i Arbejdstilsynets journalsystem. Det er en klar fejl. I lyset af indholdet af denne mail

burde Arbejdstilsynet have vidst, at dispensationen skulle være givet efter reglerne om arbejde med stoffer og materialer i 2007.

~~Det var ikke klart, hvilke kemiske stoffer der blev anvendt. Det var således ikke oplyst i sagen, hvilken type produkt, der skulle sprøjtes med men kun kodenummeret, og dispensationen blev derfor, givet med hjemmel i kodenummerbekendtgørelsen.~~

~~Det er vurderingen, at sagen rettelig burde være behandlet efter reglerne i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, som regulerer, hvordan og arbejdet skal udføres. Dertil kommer, at dispensationen blev givet for en 4-årig periode, hvilket ikke er på linje med Arbejdstilsynets almindelige praksis for dispensationer efter bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, hvor dispensation typisk gives for en periode på 1- til 2 år afhængig af den konkrete sag.~~

Med hensyn til dispensationer er kravene til beskyttelsen af de ansatte efter kodenummerbekendtgørelsen henholdsvis bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, er, på langt de fleste områder, baseret på de samme principper. Det er derfor vurderingen, at en efterlevelse af krav til sikkerhedsforanstaltninger o.l. i kodenummerbekendtgørelsen på de væsentligste områder har sikret medarbejderne på SWP det samme beskyttelsesniveau, som følger af kravene i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, fx krav om anvendelse af personlige værnemidler.

Det skal understreges, at der ud over ovenstående gælder en række generelle krav til arbejdet med epoxy. Kravene, der fremgår af bilag 3 til bekendtgørelsen om arbejdet med stoffer og materialer omfatter blandt andet krav om særlig epoxyuddannelse samt forbud mod epoxyarbejde, hvis man har konstateret epoxyallergi. Derudover er der fastsat en række anvendelses- og velfærdsforanstaltninger, der alle har til formål at forhindre hudkontakt med epoxy.

Disse krav skal arbejdsgiveren fuldt ud opfylde, helt på samme måde som arbejdsmiljølovgivningens øvrige krav. Og det uanset om der var givet dispensation eller ej. Virksomhederne skal derfor af egen drift sørge for, at reglerne for arbejde med epoxy bliver efterlevet.

På enkelte områder er der imidlertid også nogle forskelle i kravene i de to bekendtgørelser. Den helt grundlæggende forskel er, at Arbejdstilsynet efter epoxyreglerne (i modsætning til kodenummerreglerne) foretager en helt konkret vurdering af forholdene på produktionsstedet og fastsætter kravene – til eksempelvis ventilation og personlige værnemidler - herefter.

Imidlertid er der også nogle forskelle i kravene i de to bekendtgørelser. Således stilles der i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer fx krav om, at ansatte der skal arbejde med epoxy og isocyanater skal have gennemført en særlig uddannelse, at personer med epoxyallergi ikke må arbejde med epoxy, at der skal være skiltning ved epoxyarbejde og særlige krav til hygiejne og omklædning.

I redegørelsens **bilag 2** beskrives forskelle i krav efter henholdsvis kodenumberbekendtgørelsen og bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer.

I redegørelsens **bilag 2** er der en oversigt over generelle krav til anvendelse af epoxy og kravene i dispensationsafgørelsen fra henholdsvis 2007 og 2012.

I perioden 2004-2016 har Arbejdsskadestyrelsen truffet afgørelse om i alt 125 sager med hud- og luftvejssygdomme på Siemens Wind Power. Ca. 15 af disse sager vedrører adressen Mølholmsvej, hvor den fejlagtiget dispensation er givet. I ca. 10 af disse sager, er eksponeringen epoxy angivet i afgørelsen. 90 pct. af disse er anerkendt. Der er anerkendt ca. fem tilfælde, hvor eksponeringen isocyanater er angivet, og alle er anerkendt. Alle sager vedrører afgørelser i perioden fra 2010-2016.

Det er ikke muligt med sikkerhed at vurdere, om afgørelsen fra 2007 har haft sundhedsmæssige konsekvenser for de ansatte på virksomheden.

Først i 2012 blev Arbejdstilsynet **opmærksom på klar over**, at dispensationen **var givet efter forkerte regler**. ~~vedrørte sprøjtning med epoxy.~~ Herefter blev der udstedt en dispensation efter bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, **der stillede specifikke krav til fx ventilation, karenstid og personlige værnemidler**, ~~der stillede yderligere krav til fx hygiejne, velfærdsforanstaltninger, uddannelse og bortskaffelse af affald."~~

2) I redegørelsens afsnit 14 side 59-60 foretages følgende rettelser:

“14. Siemens Wind Power A/S, Mølholmsvej, Aalborg

Opsummering

Enheden på Mølholmsvej består af fire haller, hhv. hal K, P, M og N. Arbejdstilsynet har modtaget dispensationsansøgninger til sprøjtearbejde udenfor sprøjtekabine i hal P og hal K.

Der er mellem fem og ni ansatte på produktionsenheden.

Der er i perioden 2004-2011 gennemført 5 kemirelaterede tilsynsbesøg og 5 kemirelaterede tilsynsbesøg i perioden 2011-2016.

For sprøjtearbejde i hal P har Arbejdstilsynet modtaget fem dispensationsansøgninger, hvoraf de seneste fire har været anmodninger om fornyelse af dispensationen, som SWP har indsendt på vegne af Persolit A/S, der udfører sprøjtearbejde med isocyanater. Arbejdstilsynet gennemførte tre tilsynsbesøg i forbindelse med sagsbehandling af dispensationsansøgningerne. Dispensationerne bliver forlænget et år ad gangen, og den nyeste dispensationsansøgning gælder frem til den 9. december 2015.

For sprøjtearbejde i hal K har Arbejdstilsynet modtaget fem dispensationsansøgninger, hvoraf de seneste fire har vedrørt fornyelser af dispensationen på vegne af Skagen Sandblæseri & Skibsservice ApS, der sprøjtearbejder med epoxy.

Den første afgørelse om dispensation til hal K blev truffet i 2007 og var gældende for fire år. Det er i dag Arbejdstilsynets vurdering, at denne afgørelse blev givet **efter de forkerte regler på et ikke fyldestgørende grundlag, idet Arbejdstilsynet ikke tog højde for, at der skulle sprøjtes med et epoxyholdigt produkt. det ikke er oplyst i sagen, hvilken type produkt, der skulle sprøjtes med, og Der blev således søgt om og givet dispensationen blev derfor givet med hjemmel i kodenumberbekendtgørelsen. Dispensationen skulle rettelig være givet efter reglerne om stoffer og materialer.**

Først i februar 2012 blev Arbejdstilsynet i forbindelse med ansøgning om fornyelse af den første dispensation opmærksom på, at **dispensationen var givet efter de forkerte regler der var tale om et epoxyholdigt produkt.** Fra 2012 er der rettet op herpå, således at anmodninger om dispensation fra SWP på vegne af underleverandører behandles ansøgningen efter bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer.

Der er ifølge Arbejdstilsynets Erhvervssygdomsregister anmeldt ca. 10 tilfælde af erhvervssygdomme, hvor eksponeringen epoxy er angivet ved anmeldelsen, og ca. fem

tilfælde, hvor eksponeringen af isocyanater er angivet i perioden 2004-2016. Der er i samme periode truffet afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen i ca. 15 sager med hud- og luftvejssygdomme, heraf ca. 10 sager, hvor eksponeringen epoxy er angivet i afgørelsen, og heraf er ca. 90 pct. anerkendt. Der er anerkendt ca. fem tilfælde, hvor eksponeringen af isocyanater er angivet, og alle er anerkendt.

3) Ligeledes redegørelsens afsnit 14.4 side 62-63 foretages følgende rettelser:

”Den **13. september 2007** modtog **Arbejdstilsynet** oplysning om, at SWP ønskede at etablere et arbejdsområde for overfladebehandling af forme ~~med et epoxyholdigt produkt~~ i en lejet hal (hal K). SWP bad samtidig om vejledning om reglerne vedrørende arbejde med kodenumererede produkter med henblik på dispensation. SWP oplyste, at det planlægges at anvende hal K til overfladebehandling ved sprøjtning.

Den **23. oktober 2007** besøgte Arbejdstilsynet hal K. I forlængelse af tilsynsbesøget modtog Arbejdstilsynet supplerende oplysninger om arbejdsområdet ~~processen~~. Oplysningerne omfattede ikke sammensætningen af de konkrete produkter, men det fremgår, at der skal anvendes og eventuelt indhold af epoxy eller isocyanater.

Den **5. november 2007** eftersendte SWP sikkerhedsdatablade på samtlige produkter samt en opdateret og mere detaljeret arbejdsgangsbeskrivelse af overfladebehandling af vinger, hvoraf det blandt andet fremgik, at der skulle udføres sprøjtarbejde med epoxy.

Den **26. november 2007** sendte Arbejdstilsynet en afgørelse om dispensation vedrørende krav til indretning af sprøjtetekabine. Dispensationen gav på en række vilkår mulighed for, at SWP kunne arbejde i hal K efter reglerne i bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (herefter kodenumberbekendtgørelsen) (vedrører første dispensation til hal K).

Det blev blandt andet lagt til grund for dispensationen, at der var tale om et midlertidigt lejemål. Dispensationen var gældende frem til **1. august 2011**.

I kodenumberbekendtgørelsen skelnes mellem overfladebehandling af emner, der kan placeres i en sprøjtetekabine, og store konstruktioner der på grund af størrelse, form eller andre årsager ikke kan placeres i en sprøjtetekabine.

Da Arbejdstilsynet er bekendt med, at der findes sprøjtekabiner, som er op til 90 m i længden og 16 m i bredden, er produktion af vindmøllevinger ikke omfattet af reglerne for store konstruktioner, men af krav om sprøjtekabine. Hvis en sprøjtekabine lever op til definitionen i kodenumberbekendtgørelsen, det vil sige, at den er udført som et lukket rum med vægge, loft (og eventuelt bund) af ubrændbare materialer, kan Arbejdstilsynet ved sprøjtearbejde, herunder med epoxy og isocyanater, dispensere fra krav til nye sprøjtekabiner fx om, at der skal etableres et lodret ventilationsprincip. Hvis en sprøjtekabine ikke lever op til definitionen i kodenumberbekendtgørelsen, er sprøjtearbejde med epoxy og isocyanater omfattet af sprøjteforbud.

Da den aktuelle dispensation fejlagtigt ikke blev givet som en dispensation fra sprøjteforbuddet i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, er praksis med hensyn til varigheden af dispensationen ikke begrænset til maksimalt et år, men i stedet fire år.

Det er vurderingen, at sagen rettelig burde være behandlet efter reglerne i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, som regulerer, hvordan og arbejdet skal udføres. Dertil kommer, at dispensationen blev givet for en 4-årig periode, hvilket ikke er på linje med Arbejdstilsynets almindelige praksis for dispensationer efter bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, hvor dispensation typisk gives for en periode på 1- til 2 år afhængig af den konkrete sag.

Kravene til beskyttelsen af de ansatte efter kodenumberbekendtgørelsen henholdsvis bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, er, på langt de fleste områder, baseret på de samme principper. Det er derfor vurderingen, at en efterlevelse af krav til sikkerhedsforanstaltninger o.l. i kodenumberbekendtgørelsen på de væsentligste områder har sikret medarbejderne på SWP det samme beskyttelsesniveau, som følger af kravene i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, fx krav om anvendelse af personlige værnemidler.

Det skal understreges, at der ud over ovenstående gælder en række generelle krav til arbejdet med epoxy. Kravene, der fremgår af bilag 3 til bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer omfatter blandt andet krav om særlig epoxyuddannelse samt forbud mod epoxyarbejde, hvis man har konstateret epoxyallergi. Derudover er der fastsat en række anvendelses- og velfærdsforanstaltninger, der alle har til formål at forhindre hudkontakt med epoxy.

Disse krav skal arbejdsgiveren fuldt ud opfylde, helt på samme måde som arbejdsmiljølovgivningens øvrige krav. Og det uanset om der var givet dispensation eller ej. Virksomhederne skal derfor af egen drift sørge for, at reglerne for arbejde med epoxy bliver efterlevet.

På enkelte områder er der imidlertid også nogle forskelle i kravene i de to bekendtgørelser. Den helt grundlæggende forskel er, at Arbejdstilsynet efter epoxyreglerne (i modsætning til kodenummerreglerne) foretager en helt konkret vurdering af forholdene på produktionsstedet og fastsætter kravene – til eksempelvis ventilation og personlige værnemidler - herefter.

Imidlertid er dog også nogle forskelle i kravene i de to bekendtgørelser. Således stilles der i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer fx krav om, at ansatte der skal arbejde med epoxy og isocyanater skal have gennemført en særlig uddannelse, at personer med epoxyallergi ikke må arbejde med epoxy, at der skal være skiltning ved epoxyarbejde og særlige krav til hygiejne og omklædning.

Først i **2012** blev Arbejdstilsynet **opmærksom på** ~~klar over~~, at dispensationen **var givet efter forkerte regler**. ~~vedrørte sprøjtning med epoxy~~. Herefter blev der udstedt en dispensation efter bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, der stillede **specifikke yderligere krav til fx ventilation, karenstid og personlige værnemidler**. ~~hygiejne, velfærdsforanstaltninger, uddannelse og bortskaffelse af affald.~~

~~Først i februar 2012 blev Arbejdstilsynet i forbindelse med ansøgning om fornyelse af den første dispensation fra 2007 opmærksom på, at der var tale om et epoxyholdigt produkt. Fra 2012 blev der rettet op herpå, så anmodninger om dispensation fra SWP på vegne af underleverandører behandles efter bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer og dispensation kun gives for ét år ad gangen. Fra 2012 blev der rettet op herpå, så anmodninger om dispensation fra SWP på vegne af underleverandører behandles efter bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer og dispensation gives kun for ét år ad gangen.~~

4) Ligeledes i redegørelsens afsnit 14.4 side 65 foretages følgende rettelser:

”Den **30. januar 2012** overdrog Arbejdstilsynets Tilsynscenter Nord på baggrund af telefonisk henvendelse fra SWP om fornyelse af dispensation af 26. november 2007 fra indretning af sprøjtekabine sagen til Arbejdstilsynets Arbejdsmiljøfaglige Center (AFC). SWP oplyste i forbindelse med henvendelsen til Arbejdstilsynet, at der fortsat var tale

om et midlertidigt lejemål på Mølholmsvej (vedrører første ansøgning om fornyelse af dispensation for hal K).

Den **10. februar 2012** anmodede Arbejdstilsynet om oplysninger om det produkt, der anvendtes til arbejdsprocessen (vedrører første ansøgning om fornyelse af dispensation for hal K). På baggrund af oplysninger fra SWP konstaterede Arbejdstilsynet, at der er tale om produkter, der er omfattet af sprøjteforbuddet. Det stod således klart, at den dispensation, der blev givet den **26. november 2007** efter kodenumberbekendtgørelsen blev givet **efter de forkerte regler** på et fejlagtigt grundlag, da anmodningen burde være behandlet efter reglerne om sprøjteforbuddet i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer.

Den **14. februar 2012** blev SWP på baggrund af ovenstående oplyst om, at der er tale om epoxyholdige produkter, og at arbejdet er omfattet af sprøjteforbud. Arbejdstilsynet anmodede om yderligere oplysninger bl.a. om, hvorvidt det er SWP's ansatte, der skal udføre arbejdet. (vedrører første ansøgning om fornyelse af dispensation for hal K).

Det må lægges til grund, at det er under ovennævnte forløb i perioden **10. februar** til **14. februar 2012**, at Arbejdstilsynets blev opmærksom på, at dispensationsafgørelsen fra **2007** var blevet givet **efter på et forkerte regler. ikke fyldestgørende grundlag, idet det ikke er oplyst i sagen, hvilken type produkt, der skulle sprøjtes med, og dispensationen blev derfor givet med hjemmel i kodenumberbekendtgørelsen.**"

5) Ligeledes erstattes redegørelsens bilag 2 med nyt bilag 2:

BILAG 2

Oversigt over generelle krav til anvendelse af epoxy og kravene i dispensationsafgørelsen fra henholdsvis 2007 og 2012.

EPOXYREGLERNE I BEKENDTGØRELSEN OM ARBEJDE MED STOFFER OG MATERIALER	2007-DISPENSATION	2012-DISPENSATION
Sprøjtepåføring kun tilladt i lukkede anlæg, sprøjteboks eller sprøjtekabiner	<p>Fravigelse</p> <p>Der bemærkes, at der ikke blev dispensation fra forbuddet mod sprøjteforbuddet i bekendtgørelsen om arbejde med stoffer og materialer, men efter reglerne i kodenumberbekendtgørelsen.</p>	<p>Fravigelse</p> <p>I dispensationen stilles der specifikt og konkret krav om:</p> <ul style="list-style-type: none"> – At eventuel brandfare skal imødegås ved ventilation, så koncentrationen af de brandfarlige dampe ligger væsentligt under den nedre eksplosionsgrænse – At hallens ventilation skal være i drift under sprøjtepåføringen og efterfølgende i mindst 5 timer efter afsluttet sprøjtepåføring med henblik på, at risikoen for dannede aerosoler og støv indeholdende ureagerede epoxygrupper fjernes – At hallen skal udluftes, når hærdeperioden er slut
Substitutionsovervejelser om et mindre farligt produkt er teknisk egnet til opgaven	Ingen fravigelse	<p>Ingen fravigelse</p> <p>I forbindelse med behandling af dispensationsansøgningen blev virksomhedens substitutionsovervejelser vurderet</p>
Krav om epoxy- og isocyanatuddannelse	Ingen fravigelse	Ingen fravigelse
Personer med epoxyallergi må ikke arbejde med epoxy	Ingen fravigelse	Ingen fravigelse
Personlige værnemidler: luftforsynet helmaske (åndedrætsværn), hætte, handsker og beskyttelsesdragt	Ingen fravigelse	<p>Ingen fravigelse</p> <p>I forbindelse med behandling af dispensationsansøgningen blev de planlagte personlige værnemidler vurderet.</p>

		<p>I dispensationen stilles der specifikt krav om:</p> <ul style="list-style-type: none"> – At friskluftforsynet åndedrætsværn maksimalt må anvendes i 4 timer på en arbejdsdag i perioder af højst 2 timer ad gangen. I den øvrige arbejdstid må den ansatte ikke være beskæftiget med arbejde, der kræver åndedrætsværn eller beskyttelses/-overtræksdragt – At alle personer ved ophold og arbejde i hallen skal anvende personlige værnemidler, herunder luftforsynet åndedrætsværn og overtræksdragt mens der sprøjtepåføres og efterfølgende i mindst 5 timer efter afsluttet sprøjtepåføring grundet risiko for eksponering for aerosoler og støv indeholdende ureagerede epoxygrupper – At der skal opstilles særligt mærkede affaldsbeholdere mm. ved udgangen fra arbejdsområdet til de personlige værnemidler så som overtræksdragter, sko og handsker, så disse kan tages af, når arbejdsområdet forlades
<p>Efter afslutning af arbejdet og indtil de påførte produkter er udhærdet i en sådan grad, at faren for sundhedsfarlig påvirkning er ophørt, skal sikkerhedsforanstaltningerne fortsat følges</p>	<p>Ingen fravigelse</p>	<p>Ingen fravigelse</p> <p>I dispensationen stilles der specifikt og konkret krav om karenstid på mindst 5 timer</p>

Andre beskæftigede end de, der arbejder med produkterne eller nødvendigt arbejde i forbindelse hermed, må ikke opholde sig så nær arbejdet, at de kan blive udsat for sundhedsfarlig påvirkning	Ingen fravigelse	Ingen fravigelse
Skiltning for epoxy/isocyanatarbejde	Ikke fraveget	Ikke fraveget I dispensationen stilles der specifikt og konkret krav om skiltning i mindst 5 timer
Indtagelse af mad, drikke med videre samt rygning på arbejdsstedet må ikke finde sted	Ingen fravigelse	Ingen fravigelse
Hvor der arbejdes med epoxy skal der være tilstrækkeligt førstehjælpsudstyr, herunder øjenskyllflaske	Ingen fravigelse	Ingen fravigelse
Så vidt muligt uhindret adgang til håndvask i selve arbejdslokalet. Vandhanerne må ikke være håndbetjente	Ingen fravigelse	Ingen fravigelse
Brugerne skal gennemføre omhyggelig personlig hygiejne, bl.a. vaske hænder ved pauser, før toiletbesøg og måltider, og om nødvendigt bade straks efter arbejdets ophør.	Ingen fravigelse	Ingen fravigelse
Særskilte omklædningsrum for personer, der arbejder med epoxy/isocyanater. Gangtøj og arbejdstøj skal opbevares særskilt. Adgang til bruserum.	Ingen fravigelse	Ingen fravigelse